Stowarzyszenie Wsparcia Obywatelskiego

BIULETYN INFORMACYJNY STOWARZYSZENIA WSPARCIA OBYWATELSKIEGO NR 3/2019 MARZEC 2019

Spis treści

1. NAJEM OKAZJONALNY 2
2. ZGODA RODZICÓW NA WYROBIENIE PROFILU KIEROWCY 3
3. TESTAMENT HOLOGRAFICZNY 4
4. ALIMENTY- CZYM SĄ I KTO JEST ZOBOWIĄZANY DO ICH PŁACENIA? ..6
5. ROSZCZENIE O ZWROT KOSZTÓW NAJMU POJAZDU ZASTĘPCZEGO..8
6. URLOP MACIERZYŃSKI I RODZICIELSKI 12

1. NAJEM OKAZJONALNY

Najem okazjonalny jest szczególnym rodzajem najmu, którego cechy opisane są w ustawie z 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego. Jak stanowi art. 19a tej ustawy, Umową najmu okazjonalnego lokalu jest umowa najmu lokalu służącego do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych, zawarta na czas oznaczony, nie dłuższy niż 10 lat.

Umowa najmu okazjonalnego powinna być zawarta w formie pisemnej pod rygorem nieważności, tj. pod rygorem ad solemnitatem. To samo dotyczy zmian w treści umowy najmu okazjonalnego. Jego szczególna postać wyraża się, oprócz granic czasowych, w dokumentach, które należy załączyć do umowy najmu okazjonalnego lokalu. Aby zatem skutecznie zawrzeć ten typ umowy, najemca w formie aktu notarialnego musi poddać się ewentualnej egzekucji i zobowiązać się do opróżnienia i wydania lokalu w terminie wskazanym w stosownym żądaniu.

Ponadto najemca musi dysponować lokalem alternatywnym, w którym będzie mógł zamieszkać w przypadku egzekucyjnego obowiązku opróżnienia lokalu, będącego przedmiotem najmu okazjonalnego. Właściciel lokalu zastępczego albo osoba posiadająca odpowiedni tytuł prawny do niego załącza oświadczenie, wyrażające zgodę na zamieszkanie najemcy i osób z nim zamieszkujących w lokalu wskazanym w oświadczeniu. Wynajmujący może zażądać formy tego oświadczenia z podpisami notarialnie poświadczonymi.

W przypadku zaś utraty możliwości zamieszkania w lokalu zastępczym najemca jest m.in. obowiązany w terminie 21 dni od dnia powzięcia informacji o tym zdarzeniu wskazać inny lokal zastępczy, w którym mógłby zamieszkać w przypadku wykonania egzekucji obowiązku opróżnienia lokalu, będącego przedmiotem najmu okazjonalnego.

Zawarcie umowy najmu okazjonalnego lokalu może być uzależnione od wpłacenia przez najemcę kaucji zabezpieczającej. Kaucja ta zabezpiecza pokrycie należności z tytułu najmu okazjonalnego lokalu przysługujących właścicielowi w dniu opróżnienia lokalu przez najemcę oraz ewentualnych kosztów egzekucji obowiązku opróżnienia lokalu. Wysokość kaucji nie może przekraczać wartości odpowiadającej sześciokrotności miesięcznego czynszu za dany lokal, obliczonego według stawki czynszu obowiązującej w dniu zawarcia umowy najmu okazjonalnego lokalu. Kaucja podlega zwrotowi w ciągu miesiąca od dnia opróżnienia lokalu, po potrąceniu wskazanych należności właściciela.

W sposób kompleksowy uregulowano obowiązek zgłoszenia najmu okazjonalnego w kontekście prawa podatkowego. Właściciel będący osobą fizyczną, nieprowadzący działalności gospodarczej w zakresie wynajmowania lokali zgłasza bowiem zawarcie umowy najmu okazjonalnego lokalu naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania właściciela, w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia tego najmu.

Co istotne, najem okazjonalny wykorzystywany jest- zgodnie z postanowieniami ustawy- dla potrzeb mieszkaniowych, a więc w praktyce oznacza to, że można wysnuć konkluzję, iż przeznaczony jest co do zasady dla najemców- osób fizycznych, nie prowadzących w lokalu działalności gospodarczej.

2. ZGODA RODZICÓW NA WYROBIENIE PROFILU KIEROWCY

Niejednokrotnie zdarza się iż młody kandydat na kierowcę jeszcze przed uzyskaniem prawa jazdy ma w planach założyć tak zwany profil kierowcy. Wówczas pojawia się zagadnienie czy do jego założenia konieczna jest zgoda rodzica lub jego prawnego opiekuna. Przedmiotowe zagadnienie zostanie wyjaśnione w niniejszym artykule.

W pierwszej kolejności należy rozważyć brzmienie przepisów regulujących zaistniały problem. Zgodnie z § 5 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami: osoba ubiegająca się o prawo jazdy lub pozwolenie, przed przystąpieniem do szkolenia, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 32 ust. 3 ustawy, składa do właściwego organu wydającego prawo jazdy lub pozwolenie następujące dokumenty:

wniosek o wydanie prawa jazdy lub pozwolenia wraz z oświadczeniem o spełnianiu wymagań, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy, oraz o niewystępowaniu przesłanek, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1-3 i 5 oraz ust. 2 ustawy; orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami oraz orzeczenie psychologiczne o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdami, o ile jest ono wymagane; kolorową fotografię o wymiarach 35 x 45 mm, zgody, o których mowa w art. 11 ust. 2 i art. 21 ust. 2 ustawy - jeżeli są wymagane; kopię posiadanego prawa jazdy - jeżeli posiada.

Mając na uwadze ustęp 2 powołanego rozporządzenia należy wskazać, iż wyżej wymienione dokumenty są także niezbędne do wygenerowania profilu kandydata na kierowcę. Niezwykle istotny jest pkt 4 powołanego przepisu który odsyła w sposób bezpośredni do art. 11 ust. 2 i art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami. Mając na względzie brzmienie przedstawionych przepisów (art. 11 ust. 2) zgodnie z którym osoba, która nie ukończyła 18 lat, może uzyskać prawo jazdy kategorii AM, A1, B1 lub T za pisemną zgodą rodzica lub opiekuna. Jak już zostało wspomniane prezentowaną regulację stosuje się odpowiednio w przypadku wyrobienia profilu kandydata na kierowcę.

Jednocześnie przytoczenia wymaga stanowisko prezentowane w doktrynie zgodnie z którym: przepis (art. 11 ust. 2) określa warunki, jakie muszą być spełnione przez osobę ubiegającą się o prawo jazdy. W odniesieniu do młodzieży zastosowano dodatkowy warunek w postaci konieczności uzyskania pełnoletności jako wieku odpowiedniego do samodzielnego występowania o prawo jazdy. W przypadku młodszych kandydatów ich ubieganie się o prawo jazdy jest możliwe dopiero po wyrażeniu zgody przez rodziców lub opiekuna. Jest charakterystyczne, że zgodę powinni wyrazić rodzice lub opiekun (Kotowski, Wojciech. Art. 11. W: Ustawa o kierujących pojazdami. Komentarz. LEX, 2013.).

Kontynuując należy jednoznacznie wskazać, iż zgodnie z literalnym brzmieniem przepisów do wyrobienia profilu kierowy i odbioru prawa jazdy konieczne jest uzyskanie zgody rodzica lub opiekuna prawnego w sytuacji jeśli sprawa dotyczy osoby poniżej 18 roku życia.

Podsumowując podkreślić należy, iż do wyrobienia profilu kierowcy konieczne jest spełnienie następujących warunków, tj. złożenie prawidłowo wypełnionego wniosku wraz z załącznikami. Wśród tych załączników konieczne jest zamieszczenie zgody rodziców lub opiekunów prawnych w przypadku osoby która nie uzyskała jeszcze pełnoletności, tj. osiemnastu lat.

3. TESTAMENT HOLOGRAFICZNY

Analizę tematu należy rozpocząć od scharakteryzowania umowy o dzieło. Jest to umowa konsensualna, wzajemna, dwustronnie zobowiązująca i odpłatna uregulowana na gruncie kodeksu cywilnego na podstawie, której przyjmujący zamawiający zobowiązuje się do wykonania określonego dzieła a zamawiający zobowiązuje się do wypłaty wynagrodzenia.

Jeśli spadkodawca nie chce aby po jego śmierci majątek przypadł osobom powołanym do dziedziczenia z ustawy może rozporządzić swoimi dobrami poprzez sporządzenie testamentu. W polskim prawie wyróżniono trzy rodzaje testamentów zwykłych, tj. własnoręczny, notarialny oraz allograficzny. Najbardziej dostępnym, choć nie najłatwiejszym sposobem, jest sporządzenie testamentu własnoręcznego inaczej zwanego holograficznym.

Testament własnoręczny dla swojej ważności musi spełniać odpowiednie wymogi formalne.

Ustawodawca w art. 949 § 1 Kodeksu cywilnego wprost wskazuje niezbędne warunki jakie musi spełniać testament holograficzny dla swojej ważności, tj.: w całości spisany pismem ręcznym podpisany opatrzony datą.

POSZCZEGÓLNE WYMOGI FORMALNE

W pierwszej kolejności należy wskazać, że testament holograficzny dla swojej ważności musi zostać sporządzony w całości pismem ręcznym testatora. Prezentowane określenie "pismem ręcznym" oznacza, że osoba sporządzająca testament (testator) musi go w całości napisać własnoręcznie. Jednocześnie należy podkreśli, że jeśli osoba nie może sporządzić testamentu własnoręcznie z tego powodu, że pozostaje kaleką, może sporządzić testament holograficzny jeśli wykona go w sposób zwykle przez nią używany, na przykład nogą, ustami czy protezą, byleby tylko wymóg własnoręczności został zachowany. W związku z powyższym wykluczonym jest sporządzenie testamentu przy użyciu urządzeń technicznych, np. maszyny do pisania, komputera i innych. Podkreślenia wymaga także kwestia, iż niedopuszczalne jest wykorzystane urządzeń technicznych jedynie w części testamentu.

Testament holograficzny może zostać spisany także na oddzielnych kartkach, wymaganym jest jedynie aby pomiędzy poszczególnymi kartkami istniała więź materialna i intelektualna. Wymóg podpisu musi dotyczyć jedynie ostatniej kartki pod warunkiem, iż jednoznacznie i w sposób niebudzący wątpliwości widać integralny związek między poszczególnymi kartkami.

Kolejną bezwzględną przesłanką ważności testamentu holograficznego jest własnoręczny podpis testatora. Powyższe wymaganie po pierwsze identyfikuje testatora, po drugie zaś w sposób niebudzący wątpliwości określa chwilę ukończenia testamentu. Rozrządzenia testatora zawarte pod podpisem są nieważne i nie wywołują skutków prawnych. Podpis musi być wykonany własnoręcznie, tj. powinien pochodzić od testatora. Spadkodawca musi podpisać się osobiście, nikt nie może go w tym obowiązku wyręczyć, czy też zastąpić. Niedopuszczalnym jest także złożenie podpisu w innej formie np. poprzez wykorzystanie podpisu elektronicznego weryfikowanego za pomocą kwalifikowanego certyfikatu. Jednocześnie warty przytoczenia jest pogląd Sądu Najwyższego zgodnie z którym podpis spadkodawcy w testamencie własnoręcznym powinien być pod rygorem nieważności złożony pod pismem zawierającym rozrządzenie na wypadek śmierci. W razie zamieszczenia podpisu w innym miejscu testament jest ważny tylko wówczas, gdy związek podpisu z treścią rozrządzenia jest oczywisty (uchwała Sądu Najwyższego 7 sędziów z dnia 5 czerwca 1992 r. III CZP 41/92). Zgodnie z powyższym podpis powinien być złożony pod dokumentem, złożony w innym miejscu dokumentu nie powoduje nieważności rozrządzenia jeżeli zachodzi oczywisty związek między podpisem a treścią dokumentu.

Następnym wymogiem określającym ważność testamentu holograficznego jest umieszczenie daty jego sporządzenia. Bez znaczenia pozostaje natomiast umiejscowienie daty, może być ona napisana na początku, na końcu tekstu, w nagłówku a nawet w treści dokumentu. Bez znaczenia jest także sposób określenia daty, może to być wskazanie cyfrowo dnia miesiąca oraz roku, określenie wyrazowe, jak również opisowo, na przykład w dniu moich sześćdziesiątych urodzin. Istotne jest tylko takie sprecyzowanie daty, by można było ustalić moment sporządzenia testamentu. Nie ma nadto znaczenia sposób sporządzenia daty, data może być odbita na testamencie mechanicznie (pieczęcią), maszynowo (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2004 r., I CK 306/04). W tym miejscu warto wskazać, iż brak daty nie pociąga za sobą bezwzględnej nieważności

testamentu jeżeli okoliczności sporządzenia nie wywołują wątpliwości co do zdolności spadkodawcy do sporządzenia testamentu, co do treści testamentu lub co do wzajemnego stosunku kilku testamentów (art. 949 § 2 Kodeksu cywilnego).

KWESTIA ODWOŁANIA

Testament holograficzny podobnie jak inne rodzaje testamentów zwyczajnych może zostać w każdym czasie odwołany lub zmieniony. Jego odwołanie lub zmiana mogą nastąpić poprzez spisanie nowego testamentu (nie koniecznie w tej samej formie, dopuszczalne jest zastąpienie własnoręcznego np. notarialnym). Możliwe jest także naniesienie zmian lub uzupełnień na już sporządzony testament poprzez dopiski lub skreślenia. Jednakże wówczas należy pamiętać aby zmiany te były wykonane własnoręcznie oraz zostały opatrzone podpisem testatora z podaniem daty zmiany.

4. ALIMENTY- CZYM SĄ I KTO JEST ZOBOWIĄZANY DO ICH PŁACENIA?

Alimenty to obligatoryjne świadczenia na rzecz osób fizycznych, wynikające z małżeństwa, pokrewieństwa lub powinowactwa. Zgodnie z treścią art. 128 k.r.o. obowiązek alimentacyjny, czyli obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. Z powyższego wynika, że obowiązek alimentacyjny dotyczy krewnych w linii prostej (dziadkowie, rodzice, wnuki), rodzeństwa, małżonków (także byłych), przysposobionych i przysposabiających, a także macochy czy pasierba. Ponadto obowiązek alimentacyjny obciąża zstępnych (np. dzieci) przed wstępnymi (np. dziadkowie) a wstępnych przed rodzeństwem. Jeżeli jest kilku zstępnych lub wstępnych obowiązek alimentacyjny obciąża bliższych stopniem przed dalszymi. Natomiast krewnych w tym samym stopniu obowiązek alimentacyjny obciąża w częściach odpowiadających ich możliwościom zarobkowym i majątkowym.

Zgodnie z treścią art. 133 k.r.o. rodzice zobowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie się utrzymać samodzielnie, chyba, że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zakres obowiązku alimentacyjnego obejmuje, więc zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb życiowych dziecka. Warto dodać, iż nie ma znaczenia czy dziecko pochodzi ze związku małżeńskiego czy też pozamałżeńskiego. Z powyższego wynika, że obowiązek alimentacyjny nie wygasa automatycznie z uzyskaniem przez dziecko

pełnoletności, a zależy od konkretnych okoliczności takich jak: wiek dziecka, zainteresowania, uzdolnienia, stan zdrowia, chęć dalszego kształcenia itp. Sytuacja ta dotyczy takich dzieci pełnoletnich, które pomimo osiągnięcia pełnoletności nie mają możliwości samodzielnego utrzymywania się. Będzie to sytuacja, w której pełnoletnie dziecko poświęca cały swój czas na dalsze swoje kształcenie, uczy się zawodu i nie może podjąć pracy celem swego utrzymania. Ponadto, obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka istnieje, gdy dziecko zakończyło edukację, a nie ma środków utrzymania. Wówczas roszczenie alimentacyjne pełnoletniego dziecka jest uzasadnione tylko sytuacją niedostatku.

W przypadku, gdy dziecko osiągnęło pełnoletność, rodzice mogą uchylić się od obowiązku alimentacyjnego poprzez wykazanie, że jest on połączony z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub w przypadku, gdy dziecko nie wykazuje chęci usamodzielnienia się.

Ponadto zgodnie z art. 128 k.r.o. rodzice również mogą dochodzić świadczeń alimentacyjnych od dzieci. Aby rodzice mogli starać się o świadczenie alimentacyjne od swoich pełnoletnich dzieci muszą znajdować się w niedostatku. Stan ten zależy od niezbędnych potrzeb osób uprawnionych, które są różne ze względu na wiek, płeć, ustatkowanie, czy stan zdrowia. Przesłanka ta jednak nie zostanie spełniona, jeżeli stan ten trwa z winy osób uprawnionych np. rodzice nie podejmują pracy, chociaż mają takie możliwości, lub nadużywają alkoholu i nie chcą zmienić tego stanu. Ponadto dzieci-osoby zobowiązane muszą mieć możliwości zarobkowo – finansowe, aby spełnić nałożony na nich obowiązek alimentacyjny. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego treścią obowiązku alimentacyjnego może być m.in. zapewnienie rodzicom mieszkania, ogrzewania, wyżywienia, odzieży itp., a także opieki lekarskiej, lekarstw, pielęgnacji w chorobie itp. (np. wyrok SN z 19 maja 1975 r., III CRN 55/75). Wymagane jest zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, ponieważ to one stanowią górną granicę alimentów, jakich można dochodzić. Zobowiązany jednak może uchylić się od wykonania obowiązku alimentacyjnego, jeżeli żądanie alimentów jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Należy pod tym rozumieć takie przypadki, kiedy uprawniony wcześniej uchylał się od spełniania obowiązków rodzinnych, albo naruszał jego prawa w inny sposób.
Obowiązek alimentacyjny dotyczy także małżonków. Zgodnie, bowiem z regulacjami zawartymi w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym jednym z obowiązków małżonków jest dbanie o dobro rodziny. Oznacza to, że małżonkowie w czasie trwania małżeństwa są zobowiązani do zaspokajania potrzeb rodziny, każdego z jej członków – także małżonków. Obowiązek ten ciąży na obojgu małżonkach w równym stopniu, proporcjonalnie do możliwości zarobkowych i majątkowych. Powyższy obowiązek może być podstawą do żądania dostarczania środków utrzymania dla rodziny jak i samego współmałżonka. Małżonkiem uprawnionym do żądania alimentów w czasie trwania małżeństwa jest, zatem ten małżonek, którego możliwości zarobkowe uległy zmniejszeniu.
Po rozwodzie natomiast na mocy art. 60 k.r.o. małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia i który znajduje się w niedostatku może żądać od drugiego małżonka świadczeń alimentacyjnych. Natomiast, gdy jeden z małżonków został uznany za

wyłącznie winnego rozkładu pożycia, rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji majątkowej małżonka niewinnego sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec o przyznaniu na jego rzecz świadczeń alimentacjach nawet, gdy nie znajduje się on w niedostatku. Obowiązki te wygasają w razie zawarcia nowego małżeństwa lub w okresie 5 lat od orzeczenia rozwodu, gdy zobowiązanym jest małżonek nie uznany za winnego. Sąd w wyjątkowych wypadkach może jednak przedłużyć ten termin.
Ponadto zgodnie z regulacjami zawartymi w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym obowiązek alimentacyjny może także obciążyć rodzeństwo. Bowiem na rodzeństwie ciąży obowiązek alimentacyjny, gdy inni zobowiązani krewni nie mogą go wykonać. Uprawniony musi znajdować się w stanie niedostatku, a świadczenia alimentacyjne nie mogą stanowić nadmiernego uszczerbku dla zobowiązanego lub jego najbliższej rodziny. Stan niedostatku nie może być spowodowany działaniem osoby uprawnionej np. mimo możliwość zarobkowania nie chce podjąć pracy. Także gorsza sytuacja finansowa od rodzeństwa nie może być przyczyną powstania obowiązku alimentacyjnego.
Na koniec warto dodać, iż przepisy regulujące obowiązek alimentacyjny są normami bezwzględnie obowiązującymi. Zarówno obowiązek alimentacyjny, jak i odpowiadające mu prawo do świadczeń alimentacyjnych mają charakter ściśle osobisty, w konsekwencji ustawowy obowiązek alimentacyjny może istnieć tylko między osobami wskazanymi w przepisach Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Przysługujące uprawnionemu prawo do świadczeń alimentacyjnych nie może być zbyte innej osobie, jak również uprawniony nie może zrzec się tego prawa. Nie jest tez dopuszczalne przejęcie obowiązku alimentacyjnego przez inna osobę. Ponadto obowiązek alimentacyjny nie przechodzi na spadkobierców zobowiązanego. Prawo do świadczeń alimentacyjnych wygasa z chwilą śmierci uprawnionego, jednakże zasądzone raty alimentacyjne, które stały się wymagalne za jego życia, wchodzą do spadku po nim.

5. ROSZCZENIE O ZWROT KOSZTÓW NAJMU POJAZDU ZASTĘPCZEGO

Uczestnictwo w wypadku drogowym powodującym uszkodzenie lub nawet zniszczenie samochodu wiąże się z koniecznością podjęcia czynności celem likwidacji szkody, a także pozbawia poszkodowanego możliwości korzystania z własnego samochodu zmuszając go niejednokrotnie do zmiany planów zawodowych czy rodzinnych. Poszkodowani zgłaszając do zakładów ubezpieczeń majątkową szkodę komunikacyjną związaną z uszkodzeniem pojazdu mechanicznego mają prawo do wynajęcia pojazdu zastępczego i wystąpienia do zakładu ubezpieczeń z roszczeniem o zwrot poniesionych z tego tytułu wydatków.

Podstawą odpowiedzialności odszkodowawczej zakładu ubezpieczeń jest art. 822 k.c., zgodnie, z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający lub osoba, na rzecz, której została zawarta umowa ubezpieczenia. W myśl zaś art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze

Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierowcy pojazdu mechanicznego wyznaczona jest - zarówno, co do zasady, jak i co do granic - przez odpowiedzialność tego posiadacza lub kierowcy. Podstawową, zatem przesłanką decydującą o zasadności roszczeń poszkodowanego jest wykazanie, że w majątku poszkodowanego na skutek kolizji doszło do uszczerbku podlegającego naprawieniu w drodze zapłaty określonej sumy pieniężnej przez zakład ubezpieczeń na podstawie art. 361 k.c. w zw. z art. 363 k.c. Zgodnie, bowiem z art. 361 § 2 k.c., w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Jak stanowi art. 363 § 1 k.c., naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu. Natomiast treść art. 361 § 2 k.c. wyznacza zakres obowiązku odszkodowawczego, stanowiąc, że naprawieniu podlegają poniesione straty i utracone korzyści, a więc określa regułę pełnego odszkodowania w granicach adekwatnego związku przyczynowego. W przypadku poniesienia przez poszkodowanego kosztów najmu pojazdu zastępczego adekwatny związek przyczynowy mieści się w granicach skutków szkody podlegających wyrównaniu. Zgodnie z zasadą pełnej kompensaty szkody poszkodowany może żądać odszkodowania obejmującego straty, które poniósł i korzyści, które mógłby osiągnąć gdyby nie wyrządzono mu szkody. Bowiem skutkiem wypadku komunikacyjnego jest uszkodzenie pojazdu mechanicznego poszkodowanego uniemożliwiające mu korzystnie z niego, uszczerbkiem, więc w jego majątku są także koszty najmu pojazdu zastępczego. Należy zwrócić uwagę także na fakt, iż zwrotu kosztów za najem pojazdu zastępczego domagać mogą się nie tylko osoby prowadzące działalność gospodarczą, ale także osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej wykorzystujące uszkodzony pojazd w celach prywatnych. Sąd Najwyższy w przełomowej uchwale z dnia 17 listopada 2011 r. (III CZP 05/11) stwierdził, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego. Odpowiedzialność ta nie jest uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej. Podstawową funkcją odszkodowania jest kompensacja, co oznacza, że odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę, jednak nie może ono przewyższać wysokości faktycznie poniesionej szkody. Oceny, czy poniesienie określonych kosztów mieści się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego, należy dokonywać na podstawie indywidualnej sytuacji poszkodowanego i konkretnych okoliczności sprawy. Oznacza to, że zakład ubezpieczeń nie może odmówić refundacji kosztów najmu pojazdu zastępczego osobie fizycznej, której samochód zastępczy służył do codziennego dojeżdżania do pracy, odwożenia dziecka do

szkoły, nawet, jeśli w miejscu zamieszkania poszkodowanego działa komunikacja miejska. Jednakże należy mieć na uwadze, iż poszkodowany musi korzystać z pojazdu zastępczego w dotychczasowym zakresie, wynajęty pojazd powinien odpowiadać klasie i standardowi uszkodzonego pojazdu, poszkodowany nie może także dysponować podczas likwidacji szkody innym samochodem, który mógłby zaspokoić jego potrzeby transportowe.

Odnosząc się do kwestii zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego należy rozróżnić szkodę całkowitą oraz szkodę częściową. W przypadku szkody częściowej Sąd Najwyższy w powołanej już uchwale z dnia 17 listopada 2011 r. podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie okresu najmu w pojeździe, w którym ponoszone wydatki są celowe i ekonomicznie uzasadnione oraz podlegają naprawieniu przez sprawcę szkody lub jego ubezpieczyciela. Dotychczasowe orzecznictwo Sądu Najwyższego uzasadnia wniosek, że celowymi i ekonomicznie uzasadnionymi wydatkami na najem pojazdu zastępczego są koszty najmu ponoszone w okresie koniecznym do przeprowadzenia naprawy uszkodzonego pojazdu.

Przez okres konieczny do naprawy należy rozumieć czas przypadający na: - czas bezpośrednio przypadający na zgłoszenie ubezpieczycielowi szkody, - czynności likwidacyjne samodzielnie prowadzone przez ubezpieczyciela (np. czas najmu bezpośrednio poprzedzający zgłoszenie szkody, czas od zgłoszenia szkody do chwili przeprowadzenia oględzin, okres oczekiwania przez poszkodowanego na otrzymanie kosztorysu w celu rozpoczęcia bez zbędnej zwłoki naprawy uszkodzonego samochodu, itp.), - czynności mieszczące się w ramach współdziałania stron w zakresie ustalenia zakresu szkody i kosztów naprawy (np. czas oczekiwania na akceptację kosztorysu sporządzonego przez zakład naprawczy, gdyż dokonanie tej czynności zostało w uzgodnieniu przerzucone na poszkodowanego albo sporządzenie tego kosztorysu było wynikiem nienależytego określenia przez zakład ubezpieczeń zakresu szkody i wysokości kosztów naprawy), - czas rzeczywistej naprawy uszkodzonego pojazdu, który uwzględnia oczekiwanie na zamówione części zamienne i możliwości organizacyjne zakładu naprawczego (np. oczekiwanie uszkodzonego samochodu w kolejce na naprawę z uwagi na konieczność realizacji innych, uprzednio zawartych zobowiązań, dni wolne od pracy w funkcjonowaniu zakładu naprawczego), - inne obiektywne czynniki wpływające na proces naprawy i niemożność odtworzenia możliwości korzystania z rzeczy poprzez naprawę uszkodzonego pojazdu mechanicznego (np. czas konieczny do przekazania pojazdu mechanicznego do naprawy i jego odbiór, czas konieczny do przeprowadzenia dodatkowych badań technicznych, itp.) Równocześnie należy mieć na uwadze, iż w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego brak jest wypowiedzi pozwalającej uznać, że wydatki na najem pojazdu zastępczego są celowe i ekonomicznie uzasadnione tylko, gdy dotyczą czasu technologicznej naprawy. Technologiczny czas naprawy ustalony na podstawie programów kosztorysowych jest pojęciem o wiele węższym niż czas rzeczywistej naprawy, bowiem uwzględnia on jedynie modelowo sumę operacji naprawczych niezbędnych do przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu poprzedniego, nie uwzględnia on natomiast wielu faktycznych czynników występujących podczas naprawy np. oczekiwanie na części zamienne. Sąd Najwyższy w swoim bogatym orzecznictwie dotyczącym powyższej problematyki nie określa także granic

refundowanego czasu najmu pojazdu zastępczego tylko za określony czas postępowania likwidacyjnego i za technologiczny czas naprawy.
Refundacja kosztów najmu w przypadku szkody całkowitej, tj. wówczas, gdy pojazd uległ zniszczeniu w takim stopniu, że nie nadaje się do naprawy albo, gdy koszt naprawy przekroczyłby wartość pojazdu w dniu likwidacji szkody wg. dotychczasowego orzecznictwa obejmuje okres od dnia wynajęcia pojazdu do dnia, w którym poszkodowany mógł nabyć analogiczny pojazd, lecz nie później niż do dnia otrzymania odszkodowania za szkodę całkowitą w pojeździe. Stanowisko takie wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 września 2004 r. (sygn. akt IV CK 672/03). Sąd Najwyższy w uzasadnieniu tego wyroku wskazał, „że postulat pełnego odszkodowania przemawia za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia, z tym, że tylko za okres między dniem zniszczenia a dniem, w którym poszkodowany może nabyć analogiczny pojazd nie dłuższy jednak niż za czas do zapłaty odszkodowania". W przełomowej uchwale podjętej przez Sąd Najwyższy 17 listopada 2011 r. (III CZP 05/11) Sąd jako aktualne podtrzymał wytyczne co do zasad i zakresu refundacji kosztów najmu, które ukształtowały się w jego dotychczasowym orzecznictwie. Jednakże treść uzasadnienia powyższej uchwały doprowadza do wniosku, że czasem refundowanego najmu pojazdu zastępczego w przypadku szkody całkowitej jest okres od dnia wynajęcia pojazdu zastępczego w związku ze zniszczeniem posiadanego przez poszkodowanego pojazdu do dnia, w którym poszkodowany mógł nabyć faktycznie i obiektywnie odtworzyć możliwość korzystania ze zniszczonej rzeczy poprzez zakup innego pojazdu mechanicznego o podobnej wartości rynkowej. Okres ten może kończyć się wcześniej niż dzień wypłaty odszkodowania za szkodę w pojeździe, może kończyć się w dniu wypłaty tego rodzaju świadczenia odszkodowawczego, może również wykraczać poza dzień wypłaty odszkodowania za szkodę całkowitą w samochodzie. Zasada indywidualizacji odpowiedzialności za szkodę, bowiem nakazuje każdorazowo ustalać i badać chwilę, w której możliwe było odtworzenie przez poszkodowanego możliwości korzystania z rzeczy poprzez zakup innego pojazdu mechanicznego. Każdorazowo należy badać mierniki staranności poszkodowanego, jego obiektywne możliwości finansowe i osobiste, a także mierniki staranności ubezpieczyciela przy wykonaniu zobowiązania lub sposób jego współdziałania z poszkodowanym (terminowość wypłaty odszkodowania za szkodę w pojeździe, właściwe określenie wysokości odszkodowania, czy udzielenie pomocy w zbyciu pozostałości powypadkowych). Inne mierniki staranności należy stawiać względem osoby nieobeznanej z rynkiem motoryzacyjnym, w szczególności jego segmentem obrotu pozostałościami powypadkowymi, a inne poszkodowanym, którzy mają doświadczenia na tym rynku. Jeżeli zatem poszkodowany nie był w posiadaniu środków finansowych pozwalających na odtworzenie możliwości korzystania z rzeczy przed otrzymaniem świadczenia odszkodowawczego za szkodę w pojeździe lub przed otrzymaniem świadczenia odszkodowawczego i zbyciem pozostałości powypadkowych, a jednocześnie podejmował przy tym starania do zbycia pozostałości powypadkowych to zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela może kończyć się w dniu, w którym poszkodowany obiektywnie mógł nabyć inny pojazd mechaniczny o podobnej wartości do zniszczonego. Sąd w powołanej uchwale odszedł, więc od stanowiska, że dzień wypłaty odszkodowania za szkodę całkowitą w pojeździe najpóźniej kończy

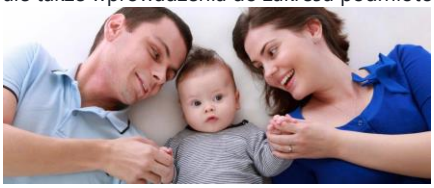
dzień odpowiedzialności za wydatki poniesione przez poszkodowanego na najem pojazdu zastępczego.
Konkludując, zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego z OC sprawcy szkody, jako bezpośrednie następstwo uszkodzenia lub zniszczenia samochodu poszkodowanego jest w pełni dopuszczalny przy uwzględnieniu powyższych warunków. Poszkodowani zgłaszając do zakładu ubezpieczeń majątkową szkodę komunikacyjną związaną z uszkodzeniem lub zniszczeniem pojazdu mają prawo do najmu pojazdu zastępczego i wystąpienia do ubezpieczyciela z roszczeniem o zwrot poniesionych kosztów z tego tytułu. Uprawnienie to przysługuje nie tylko osobom prowadzącym działalność gospodarczą, ale także osobom fizycznym nieprowadzącym działalności gospodarczej wykorzystującym uszkodzony pojazd w celach prywatnych.

6. URLOP MACIERZYŃSKI I RODZICIELSKI

Na mocy postanowień ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw, a także ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw, dokonane zostały zmiany w przepisach Kodeksu pracy. Począwszy od dnia 2 stycznia 2016 r. obowiązuje mniejsza ilość urlopów związanych z narodzinami dziecka. Zlikwidowana została bowiem instytucja dodatkowego urlopu macierzyńskiego.

Dotychczas obowiązywały płatne urlopy: macierzyński (20 tygodni), dodatkowy macierzyński (6 tygodni) i rodzicielski (26 tygodni) oraz bezpłatny urlop wychowawczy (36 miesięcy). W chwili obecnej utrzymano urlop macierzyński w wymiarze 20 tygodni oraz urlop rodzicielski, którego wymiar wynosić będzie do 32 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka. Łączna ich suma wynosi zatem 52 tygodnie, czyli faktyczna długość urlopu się nie zmieni, gdyż urlop dodatkowy włączono do rodzicielskiego. W przypadku narodzin wieloraczków długość urlopów wydłuży się: odpowiednio do 31-37 tygodni (urlop macierzyński) oraz 34 tygodni (urlop rodzicielski). Razem może to być od 65 do nawet 71 tygodni, w zależności od liczby dzieci urodzonych przy jednym porodzie. Wymiar urlopu rodzicielskiego został zatem powiększony o wartość obowiązującego dotychczas dodatkowego urlopu macierzyńskiego. Miara urlopu macierzyńskiego pozostała bez zmian.

To nie jedyna istotna zmiana do jakiej doszło w wyniku nowelizacji Kodeksu pracy. Fundamentalne znaczenie ma też modyfikacja w zakresie uprawnień rodzicielskich pracowników, ale także wprowadzenia do zakresu podmiotowego urlopów osób ubezpieczonych z tytułu innego niż stosunek pracy i członków rodziny innych, aniżeli rodzice dziecka. Zgodnie z art. 1751 kp wprowadzono w zakres uprawnień urlopów związanych z urodzeniem dziecka matkę i ojca dziecka, nie będących pracownikami, lecz objętych ubezpieczeniem określonym w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Do tego zakresu dodano także pracownika i ubezpieczonego z innego tytułu innego

członka rodziny, o którym mowa w art. 29 ust. 5 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

MODYFIKACJE DOTYCZĄCE URLOPU MACIERZYŃSKIEGO

Jak wskazano we wstępie, wymiar urlopu macierzyńskiego pozostał bez zmian i uzależniony jest on od liczby dzieci urodzonych przy jednym porodzie, wynosząc od 20 do 37 tygodni. Przed datą porodu pracownica może wykorzystać maksymalnie 6 tygodni urlopu macierzyńskiego.
Matka-pracownica, po wykorzystaniu po porodzie co najmniej 14 tygodni urlopu macierzyńskiego ma prawo zrezygnować z pozostałej jego części. Pracownica nie może zatem zrzec się prawa do urlopu macierzyńskiego, może jedynie zrezygnować z jego części. Zakaz ten wynika z funkcji urlopu macierzyńskiego, jaką jest ochrona zdrowia pracownicy i interesów dziecka.
Pracodawca jest obowiązany uwzględnić złożoną przez nią na piśmie rezygnację z części urlopu w dwóch przypadkach: po pierwsze, gdy pracownica porodzie wykorzysta co najmniej 14 tygodni urlopu macierzyńskiego, po drugie zaś z reszty niewykorzystanej części urlopu macierzyńskiego skorzysta pracownik-ojciec wychowujący dziecko albo ubezpieczony – ojciec dziecka, który w celu osobistego sprawowania tej opieki przerwał działalność zarobkową.
Analogiczne unormowanie zawarte w art. 180 par 6 kp dotyczy sytuacji, gdy matka, będąca pracownicą, legitymuje się orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji. Wówczas po wykorzystaniu co najmniej 8 tygodni urlopu macierzyńskiego może z niego zrezygnować na zasadach analogicznych jak wyżej. W zakres podmiotowy wykorzystania pozostałej części urlopu, oprócz ojca wchodzi w tym przypadku jednak także inny członek rodziny.
Warto wskazać na sytuacje, gdy matka nie jest pracownicą, lecz posiada ubezpieczenie z innego tytułu. Pracownikowi- ojcu wychowującemu dziecko (w przypadku rezygnacji ubezpieczonej-matki z pobierania zasiłku z tego tytułu po co najmniej 14 tygodniach po porodzie) przysługuje prawo do części urlopu macierzyńskiego przypadającej po dniu rezygnacji przez ubezpieczoną-matkę z pobierania zasiłku macierzyńskiego. Pracownikowi- ojcu wychowującemu dziecko lub pracownikowi- innemu członkowi najbliższej rodziny przysługuje prawo do części urlopu macierzyńskiego przypadającej po dniu rezygnacji przez ubezpieczoną- matkę dziecka z pobierania zasiłku macierzyńskiego, jeżeli ubezpieczona, która legitymuje się niezdolnością do samodzielnej egzystencji wykorzystała zasiłek co najmniej przez 8 tygodni.
Dotychczas, jeśli matka dziecka nie miała statusu pracownika, z wielu uprawnień rodzicielskich nie mógł skorzystać ojciec dziecka, mimo że miał on status pracownika. Nowe regulacje znacznie zatem ułatwiają skorzystanie przez ojca z urlopu macierzyńskiego, co zawarte jest np. w art. 180 § 5 i 180 § 7 kp.
Gdy matka dziecka nie ma tytułu do objęcia ubezpieczeniem społecznym w razie choroby i macierzyństwa, pracownik - ojciec lub pracownik- inny członek najbliższej rodziny wychowujący dziecko może korzystać z urlopu macierzyńskiego tylko w następujących wypadkach (art. 180 § 15) 1) zgonu matki dziecka nieobjętej ubezpieczeniem społecznym w razie choroby i macierzyństwa, określonym w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, albo nieposiadającej tytułu do objęcia takim ubezpieczeniem, 2) porzucenia dziecka przez matkę nieobjętą ubezpieczeniem, o którym mowa wyżej, albo nieposiadającą tytułu do objęcia nim, 3)

niemożności sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem przez matkę nieobjętą ubezpieczeniem, o którym mowa w pkt 1, albo nieposiadającą tytułu do objęcia takim ubezpieczeniem, legitymującą się orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Ponadto, w przypadku podjęcia przez matkę dziecka nieposiadającą tytułu do objęcia ubezpieczeniem społecznym w razie choroby i macierzyństwa, określonym w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, zatrudnienia w wymiarze nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy (art. 180 § 17 kp) prawo do skorzystania z urlopu macierzyńskiego przysługuje pracownikowi- ojcu. W tym wypadku z zakresu podmiotowego został wyłączony pracownik- inny członek rodziny. Części urlopu macierzyńskiego udziela się na pisemny wniosek pracownika-ojca lub pracownika- innego członka rodziny. Pracodawca jest obowiązany uwzględnić taki wniosek.

Uzależnienie możliwości skrócenia urlopu macierzyńskiego przez matkę dziecka od konieczności przejęcia części urlopu macierzyńskiego przez ojca dziecka jest równoznaczne z tym, iż urlop macierzyński nie podlega skróceniu tylko i wyłącznie z woli pracownicy- wymagana jest zgoda obojga rodziców.

Pracownik (lub ubezpieczony) - ojciec wychowujący dziecko albo pracownik (lub ubezpieczony) – inny członek najbliższej rodziny ma dodatkową możliwość skorzystania z części urlopu macierzyńskiego wówczas, gdy pracownica przebywa w szpitalu albo przedsiębiorstwie leczniczym ze względu na stan zdrowia uniemożliwiający jej sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem, po wykorzystaniu po porodzie co najmniej 8 tygodni urlopu macierzyńskiego. Odnosi się to odpowiednio także do sytuacji, gdy matka dziecka nie jest pracownicą, ale jest ubezpieczona. (art. 180 § 11 kp). W takim przypadku urlop macierzyński pracownicy przerywa się na okres, w którym z takiego urlopu korzysta pracownik-ojciec wychowujący dziecko lub pracownik – inny członek najbliższej rodziny.

Kilkukrotnie zmieniany art. 182 kp stanowi, iż w razie porzucenia dziecka przez pracownicę lub umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej lub innych formach opieki, pracownicy nie przysługuje część urlopu macierzyńskiego przypadająca po dniu porzucenia dziecka lub objęcia go wymienionymi formami opieki. Urlop macierzyński po porodzie nie może jednak wynosić mniej niż 8 tygodni.

W przypadku zgonu pracownicy w czasie urlopu macierzyńskiego albo ubezpieczonej – matki dziecka w czasie pobierania zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi tego urlopu, pracownikowi – ojcu wychowującemu dziecko albo pracownikowi – innemu członkowi najbliższej rodziny, przysługuje prawo do części urlopu macierzyńskiego przypadającej po dniu zgonu pracownicy albo ubezpieczonej – matki dziecka. (art. 180 § 12 kp)

URLOP RODZICIELSKI

Nowelizacja zlikwidowała dodatkowy urlop macierzyński. Od 2 stycznia 2016 r. dodatkowy urlop macierzyński został połączony z urlopem rodzicielskim w jedną instytucję. Urlop rodzicielski

udzielany jest jednorazowo albo w maksymalnie czterech częściach nie później niż do zakończenia roku kalendarzowe, w którym dziecko kończy 6 rok życia. Urlop rodzicielski w wymiarze do 16 tygodni może być udzielony w terminie nieprzypadającym bezpośrednio po poprzedniej jego części, albo po wykorzystaniu zasiłku macierzyńskiego. Jak stanowi art. 1821c § 4 poza kilkoma wyjątkami, żadna z części urlopu rodzicielskiego nie może być krótsza niż 8 tygodni. Te wyjątki to sytuacja, gdy pozostała do wykorzystania część tego urlopu jest krótsza aniżeli 8 tygodni. Ponadto w razie urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie pierwsza część urlopu nie może być krótsza niż 6 tygodni, zaś w przypadku przyjęcia na wychowanie dziecka do 7 roku życia (lub do 10 roku życia w razie podjęcia co do niego decyzji o odroczeniu obowiązku szkolnego), nie może być krótsza niż 3 tygodnie. Zmianie uległ także termin do złożenia pisemnego wniosku pracownika w sprawie urlopu rodzicielskiego- obecnie wynosi on 21 dni. Pracownik może łączyć korzystanie z urlopu rodzicielskiego z wykonywaniem pracy u swojego pracodawcy w wymiarze nie wyższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy. W tym wypadku urlopu rodzicielskiego udziela się na pozostały czas pracy. Urlop rodzicielski ulega wydłużeniu proporcjonalnemu do wymiaru czasu pracy wykonywanej przez pracownika i wynosi maksymalnie 64 (przy urodzeniu jednego dziecka przy jednym porodzie) i 68 tygodni (przy urodzeniu dwojga lub więcej dzieci przy jednym porodzie). Nowelizacja Kodeksu pracy umożliwia skorzystanie z płatnego urlopu w okresie nie występującym bezpośrednio po narodzeniu dziecka. Stanowi to spore ułatwienie i przywilej dla korzystających z tego typu urlopów, bowiem mogą być wykorzystane w późniejszych, również istotnych pod względem rodzinnym, okresach.
Zmiany umożliwiają również dzielenie się uprawnieniami do urlopu, jeśli jedno z rodziców jest zatrudnione na podstawie umowy o pracę, a drugie ma prawo do zasiłku z tytułu opłacania składek. Dotychczas nie było takiej możliwości.
W czasie urlopu macierzyńskiego i rodzicielskiego otrzymuje się zasiłek macierzyński. Przed zmianami wynosił on 100 proc. podstawy wymiaru zasiłku w czasie urlopu macierzyńskiego i dodatkowego, a w czasie urlopu rodzicielskiego - 60 proc. Jeżeli jednak matka złożyła od razu wniosek o korzystanie z całości przysługujących jej urlopów, otrzymywać mogła zasiłek w wysokości 80 proc. podstawy wymiaru zasiłku przez maksymalnie 52 tygodnie.
Po zmianach, w związku z włączeniem dodatkowego urlopu macierzyńskiego do urlopu rodzicielskiego, zasiłek z tytułu korzystania z urlopu rodzicielskiego za okres włączonego dodatkowego urlopu macierzyńskiego (pierwsze 6 lub 8 tygodni) wynosi 100 proc. podstawy wymiaru zasiłku. Natomiast za pozostałe 26 tygodni urlopu rodzicielskiego wynosi on 60 proc.

Na koniec warto nadmienić, iż pracownik, korzystający z dodatkowego urlopu macierzyńskiego w dniu wejścia w życie zmian likwidujących tę formę, ma prawo do tego urlopu w oparciu o dotychczasowe brzmienie przepisów

Stowarzyszenie Wsparcia Obywatelskiego

O STOWARZYSZENIU

Stowarzyszenie powstało, aby nieść pomoc osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Jest organizacją pozarządową, nie prowadzącą działalności gospodarczej. Pomagamy osobom i rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych poprzez dostęp do nieodpłatnej pomocy prawnej. Wsparcie niesione przez Stowarzyszenie zmierza do zaspokojenia niezbędnych potrzeb społecznych i umożliwia życie w warunkach odpowiadających godności człowieka, w szczególności dla osób społecznie marginalizowanych, których prawa i wolności są naruszane.

WSPARCIE OBYWATELSKIE

Stowarzyszenie powstało z myślą o najbardziej potrzebujących. Od lat pomaga poprzez udzielanie nieodpłatnych porad prawnych, zapewniani zastępstwa procesowego, organizowanie zbiórek żywności oraz innego rodzaju wsparcia. Od początku działalności, z naszej pomocy skorzystały setki osób w beznadziejnej sytuacji życiowej.

DOŚWIADCZENIE

Prawnicy działający na rzecz Stowarzyszenia posiadają doświadczenie w świadczeniu pomocy dla potrzebujących w ramach usług świadczonych na rzecz podmiotów publicznych, w tym powiatowych centrów pomocy rodzinie oraz ośrodków pomocy społecznej oraz towarzystw pomocy.

POMAGAMY

Zapraszamy do kontaktu wszystkie osoby zainteresowane pomocą. Nie odmawiamy nikomu. Nasi prawnicy pracujący Pro bono poinformują o obowiązującym stanie prawnym, doradzą jakie kroki w danej sytuacji byłby najodpowiedniejsze, sporządzą projekt pism procesowych.

RZĄDOWY PROGRAM

Niezmiernie miło nam poinformować, że prawnicy działający w ramach Stowarzyszenia udzielają również porad prawnych w ramach rządowego programu Nieodpłatnych Porad Prawnych i Edukacji Prawnej. Prawnicy świadczą porady w punktach sieci w całej Polsce.

Biuletyn wydawany przez Stowarzyszenie Wsparcia Obywatelskiego w ramach realizacji zadania wynikającego z ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i edukacji prawnej.